

MARINA ALMĂȘAN

ÎN CĂUTAREA LUI
MOȘ CRĂCIUN

JURNAL DE CĂLĂTORIE ÎN FINLANDA

Prefețe de:

Adrian Artene, Lilian Zamfiroiu, Iuliean Horneț,
Dumitru Pelican

CORINT
BOOKS

—2023—

*Le dedic această carte lui Victor și Anei,
care îmi moștenesc dragostea
pentru călătorii și aventură.*

Această fabuloasă călătorie ne-a fost oferită de
Agenția de Turism PERFECT TOUR.

Proiect realizat în colaborare cu
MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE,
AMBASADA ROMÂNIEI LA HELSINKI,
AMBASADA FINLANDEI LA BUCUREȘTI
Mulțumiri omului de afaceri și inventatorului
IULIEAN HORNEȚ

pentru sprijinul deosebit oferit în publicarea
acestei cărți

Noul testament al lui Moș Crăciun

Nu rețin ca, până acum, să fi fost scrisă vreo „Biblie” a lui Moș Crăciun! Să-l fi urmat cineva, în scris, asemenea unui apostol. Să-i calce pe urme și să ne întărească credința în el. Moș Crăciun exista în copilăriile noastre. Dar, prin jurnalul de față, pe care Marina Almășan ni-l propune, Moș Crăciun ni se înfățișează aievea. Nu mai este doar o poveste.

Așa cum nici noua carte de călătorii a Marinei nu este doar un jurnal! Ci un testament! E „noul testament” al lui... Moș Crăciun! Dacă mai purtam vreo îndoială cu privire la existența lui Moș Crăciun, Marina ne-o spulberă ca pe o zăpadă plăpândă, care n-a prins încă rădăcini de gheață.

Marina ne deschide fereastra către zăpezile de altădată. Zăpezile care ne-au nins copilăriile cu ferme-cătoarele povești despre Moș Crăciun. Finlanda este „ieslea” lui Moș Crăciun! Așa cum este Bethleemul pentru Iisus!

De altfel, Finlanda îl revendică pe Moș Crăciun ca pe un chip mesianic. Care s-a pogorât peste omenire.

Într-o cheie de interpretare creștină, Moș Crăciun este întruchiparea iubirii absolute, a blândeții și a carității. Este calea prin care noi putem să ne recuperăm candoarea copilărilor. Să ne purificăm la orice vârstă!

Cum nimic nu este întâmplător, parcurgeam zilele trecute un dialog purtat cu părintele Necula în interiorul cărții *Împăcare cu tine însuși*. Acolo, părintele nota că „Nu există vreme din viață în care să nu trăiască în noi copilăria”. Așa este! Copilăria este o armătură a existenței fiecăruia dintre noi. Absența lui Moș Crăciun din existența noastră poate însemna, fără nicio tentativă de a blasfemia, absența lui Dumnezeu. Moș Crăciun este prima lecție de bunătate care ni se predă încă din copilărie. El ni se arată ca măsură a faptelor noastre și ne zidește în interior nădejdea în juste valori.

Sub o formă profană, Marina ne lasă, prin jurnalul său, „Noul testament” al lui Moș Crăciun. Îi devine apostol și îl mărturisește! Ea își asumă misiunea de a-l reabilita, după ce, o vreme, a fost exilat din conștiința noastră socială: „De fapt... nici Moș Crăciun nu prea avea loc în România de atunci, căci confratele său Moș Gerilă îi furase postul și se bucura, de ani buni, de simpatia celor mici, fascinați de haina lui roșie și de sacul său rotunjour.” Moș Crăciun este repus în drepturi prin acest jurnal despre Finlanda. Marina se încumetă să pășească dincolo de cea mai îndepărtată poartă a Cercului Polar pentru a-l descoperi. Și pătrunde într-un tablou de basm: „Străbătută de Cercul Polar, Laponia este aproape o țară în sine.

Lumea întreagă o cunoaște ca fiind «Țara lui Moș Crăciun», locul magic unde, alături de spiridușii săi, Moșul pregătește cadourile pe care le va expedia, în seara de Ajun, copiilor de pretutindeni.”

Deșertul alb care i se așază la picioare o hipnotizează: „Pe stânga și pe dreapta noastră e o ambianță de poveste: șoseaua ce desparte Kittilă de Levi e scufundată într-un alb imaculat, în armonie deplină cu pădurea aliniată, cuminte și tăcut, pe ambele maluri ale drumului. Copacii, îmbrăcați la patru ace în promoroacă și înfiți adânc în neaua ce ascunde pământul, vin spre noi în viteză, pentru ca apoi să rămână în urma microbuzului nostru.”

În imensitatea zăpezii pudrate de „o mână nevăzută de Gulliver”, Marina Almășan poposește, în pelerinajul ei către Casa lui Moș Crăciun, la o fermă de reni și se cufundă în ținutul elfilor. „Dar cine sunt, de fapt, elfii? Potrivit literaturii de specialitate – niște creaturi legendare antropomorfe, care îmbracă așadar diverse înfățișări, păstrându-și trăsăturile umane. Ele îi sunt specifice mitologiei nordice, scandinave, fiind descrise încă din timpurile străvechi, în tradițiile celților, ca fiind semi-divinități asociate fertilității și cultului strămoșilor. Elfii sunt nemuritori; ei se ivesc din cer, din pământ și din ape și adună în ei întreaga energie a universului, găsind în ea forța de a sfărâma hotarele dintre lumea viilor și cea a morților. Sunt deștepți foc, au puteri magice, ai să-i găsești deseori melancolici și nostalgici și doar o supărare profundă ar putea face vreun elf să dispară de pe fața pământului. Dar de

la această «definiție științifică» și până la spiridușii lui Moș Crăciun e cale lungă!”

Cale lungă a străbătut și Marina până la Rovaniemi, acolo unde – după cinci zile de peregrinări prin Finlanda – întredeschide ușa faimoasei căsuțe din lemn – „kilometrul zero” al legendei lui Moș Crăciun. Și nu mai este loc de tăgadă! Moșul există! Mărturie și fotografia de pe coperta acestui jurnal.

Un jurnal care are capacitatea nu doar de a ne purta cu „Mașina timpului” până în copilărie, ci are și puterea de a ne îmbogăți! Fiindcă acesta este simțământul după ce lecturezi și ultima filă a lui. Că ești mai bogat! Prin ochii autoarei, am cutreierat „orașul-clinchet de clopoței”, Helsinki, mi-am spus în genunchi rugăciunea în catedrala din Senaatintori, construită ca tribut țarului Nicolae I al Rusiei, și m-am scaldat în apele mângâietoare ale Golfului Finic.

Istoria Finlandei – de la provincia estică a Suediei până la Marele Ducat autonom din cadrul Imperiului Rus – este vie în acest jurnal. Pulsează, de altfel, și în interiorul Muzeului Orașului, aflat pe popularul bulevard Aleksanterinkatu. Iar noi, cititorii, devenim parte a acestei istorii. Prin intermediul Marinei, m-am întâlnit cu regele Gustav I al Suediei, „arhitectul” capitalei Helsinki, și am savurat – din bucătăria tradițională finlandeză – carne de ren, brânza *Kainuu* ori *kalamukko* – un pește în crustă de secară, așa cum a explicat autoarea.

Pe parcursul jurnalului ei, m-am așezat dimpreună cu Marina la o cafenea pe malul mării, mi-am

pierdut pașii pe străduțele fortăreței Suomenlinna și mi-am tras sufletul mai apoi pe o bancă din Parcul Kaivopuisto. De acolo, am putut privi către această parte de lume și mi s-a dezvăluit și portretul finlandezilor: „Nu, nu sunt făcuți nicidecum din așchii de gheață, ci dintr-un aluat moale și cald, chiar dacă acea deschidere și exuberanță sudică, a cărei pecete o purtăm și noi, lor le lipsește. Finlandezii sunt pragmatici, corecți și sinceri și își văd de treabă, fără invidii, fără gânduri ascunse. Ei nu se compară niciodată cu cei din jur și de aceea, probabil, proverbul nostru legat de «capra vecinului» aici ar fi dat faliment. Există, de altfel, o replică celebră a unui poet finlandez: «*Kell' onni on, se onnen katkekoon.*» Ceea ce înseamnă: «Nu te compara sau nu te lăuda cu fericirea ta.»”

Putem sau nu să fim de acord cu acest mod de a vedea lucrurile, dar eu nu-mi voi disimula fericirea de a-l fi reîntâlnit pe Moș Crăciun și de a absolvi... „cursul de finlandeză”!

ADRIAN ARTENE,
jurnalist